

TORAH, TEXT AND TRANSMISSION

2 - SINAI AND TORAH SHEB'AL PEH

OU ISRAEL CENTER - SUMMER 2015

1. רבי ישמעאל אומר: כללות נאמרו בסיני ופרטות באהל מועד, ורבי עקיבא אומר: כללות ופרטות נאמרו בסיני, ונשנו באהל מועד, ונשתלשו בערבות מואב

חגיגה ו:

- We saw this source in Shiur 1. Does it relate to Torah Shebichtav or TSBP or both?

A] Sources in Chazal that Moshe received every detail at Sinai

2. וַיֹּאמֶר ה' אֶל-מֹשֶׁה עֲלֶה אֵלַי הִקְרָה וְהִיחֵ-שָׁם וְאֶתְנֶנָּה לְךָ אֶת-לְחֹת הָאֲבָן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כָּתַבְתִּי לְהוֹרֹתָם

שמות כ"ג

3. ואמר רבי לוי בר חמא אמר רבי שמעון בן לקיש: מאי דכתיב ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורותם? לחות - אלו עשרת הדברות, תורה - זה מקרא, והמצוה - זו משנה, אשר כתבתי - אלו נביאים וכתובים, להורותם - זה תלמוד מלמד שכולם נתנו למשה מסיני

ברכות ה.

4. ואמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: מאי דכתיב (דברים ט') ועליהם ככל הדברים אשר דבר ה' עמכם בהר - מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, ומה שהסופרים עתידין לחדש ...

מגילה יט:

- Is there a tension in this source as to the nature of 'Chiddush'? How might it be resolved?

5. רבי יהושע בן לוי אמר: ... מקרא משנה תלמוד ואגדה אפילו מה שתלמיד וותיק עתיד להורות לפניו רבו כבר נאמר למשה בסיני. מה טעם? יש דבר שיאמ' ראה זה חדש הוא וגו', משיבו חבירו ואומר לו כבר היה לעולמים

תלמוד ירושלמי פאה פרק ב דף יז טור א /ה"ד

- How are we to understand that Moshe received the whole of Chumash and Nach? Can Chazal be suggesting that Moshe knew the entire Chumash at Sinai (albeit in oral form - see last shiur). If so why did he send out the spies!?!?

6. ומי כתבן? משה כתב ספרו ופרשת בלעם ואיוב; יהושע כתב ספרו ושמונה פסוקים שבתורה; שמואל כתב ספרו ושופטים ורות; דוד כתב ספר תהלים .....

בבא בתרא יד:

- The Talmud was not compiled until around 500 CE (1800 years after Sinai). Are we to understand that Moshe received the actual wording of the Talmud, with all of its later historical and linguistic references and simply passed this down through the generations?
- Is there such a thing as Chiddush? Are we 'writing the script' or 'reading from it'.

B] Sources in Chazal that Moshe did NOT receive every detail at Sinai

7. ויתן אל משה (שמות לא:יח) אמר ר' אבהו כל מ' יום שעשה משה למעלה היה למד תורה ושוכח. א"ל רבון העולם יש לי מ' יום ואיני יודע דבר! מה עשה הקדוש ברוך הוא? משהשלים מ' יום נתן לו הקדוש ברוך הוא את התורה מתנה שנאמר ויתן אל משה. וכי כל התורה למד משה?! כתיב בתורה (איוב יא:ט) אַרְכָּה מֵאָרֶץ מְדֵה וְרַחֲבָה מִנְיָיִם, ולא רבעים יום למדה משה?! אלא כללים למדהו הקב"ה למשה

שמות רבה פרשה מאו

8. ועוד לפי שאי אפשר שתהיה תורת השם יתברך שלמה באופן שתספיק בכל הזמנים. לפי שהפרטים המתחדשים תמיד בעיני האנשים, במשפטים והדברים הנפעלים הם רבים מאוד משיכללם ספר, על כן נתנו למשה בסיני על פה דרכים כוללים נרמזו בתורה בקצרה, כדי שעל ידם יוציאו החכמים שבכל דור ודור הפרטים המתחדשים

ספר העיקרים מאמר ג פרק כג

- How are we to resolve the contradiction - did Moshe receive all the details or just the principles?

C1] Resolution 1: The Rambam, 'Actual' and 'Potential' Torah, and the Derashot

9. כללים למדהו הקב"ה למשה - אלו דרכי הדרשות - שכל מדה מלמדת לאין חקר

מהרז"ו¹ מוילנא על שמות רבה פרשה מאו

10. ומה שלא שמעו מן הנביא ע"ה יש בסעיפיו משא ומתן, ונלמד בו הדין בדרכי העיון בשלש עשרה המדות שניתנו לו בסיני

הקדמת הרמב"ם למשנה

11. כבר בארנו בפתיחת חבורנו בפרוש המשנה (בריש ההקד') שרוב דיני התורה יוצאו בשלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן .... וכשהיה זה כן הנה לא כל מה שנמצא החכמים שהוציאו בהקש משלש עשרה מדות נאמר שהוא נאמר למשה בסיני ....

רמב"ם ספר המצות שורש שני

12. כי כמו שהוא כחכמת הטבע שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות הישנות, כן הוא בחכמת תורתנו הקדושה. כי אם שמוע ביטן תשמעו בחדש אמרו חז"ל², וכונתם שמן התורה הישנה המצוי בידנו, המתגיע בה וממית עצמה עליה, יוכל להוציא חדש שלא היה עוד לעולמים. ובבחינה זו אמרו חז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש. כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתיד להתחדש בכל דור ודור

הקמה לספר דור רביעי³

- What does it mean that Torah was given 'in potential'?

13. דברים שלא נגלו למשה נגלו לר"ע וחביריו

במדבר רבה פרשת חקת פרשה יט סימן ו

14. אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות. אמר לפניו: רבש"ע, מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו: רבש"ע, הראהו לי, אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו; כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי, מנין לך? אמר להן: הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו. חזר ובא לפני הקב"ה, אמר לפניו: רבונו של עולם, יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני

מנחות כט:

- What was Moshe missing? Did he not understand the specific details or, rather, did he know the details but just lacked the information as to how to connect them to the verses?

15. אך הענין שבכל מקום שנאמר 'הלכה למשה מסיני' אין הפירוש שנמסר לו למשה ההלכות. דהלכות נאמר רק על תורה שבעל פה שלא נכתב .... רק שנמסר למשה הכח לדרשו בפלפולו מן התורה ולהמציא ההלכות

ספר פרי צדיק פרשת כי תצא - אות טו

- Was Rabbinic law commanded by God? How do we say וציונו on a Rabbinic mitzvah?

1. Rav Zev Wolf Einhorn of Vilna (d. 1862) - classic perush on the Midrash Rabba printed in the standard edition

2. ע' רש"י דברים יא:ג

3. R' Moshe Glasner (1856-1924) (great-grandson of the Chatam Sofer)

16. שכיון שנאמר למשה בסיני שיקבלו עליהם ישראל מצות ב'ד הגדול ובאו הם ותקנו את אלו, כבר נאמרו כולם למשה בסיני. אין הפרש ביניהם באמירת סיני אלא שזה בפרט וזה בכלל
 רמב"ן אל ספר המצות, שורש ראשון, ס' ז'

C2] According to this resolution, which parts of TSBP DID Moshe receive at Sinai!?

(a) Gufei Torah

17. הוצאה מרשות לרשות מלאכה מאבות מלאכות היא, ואף על פי שדבר זה עם כל גופי תורה מפי משה מסיני נאמרו, הרי הוא אומר בתורה .....
 רמב"ם הלכות שבת פרק יב הלכה ח'

- What does the Rambam mean when he says that the 'gufei HaTorah' were given to Moshe at Sinai?

18. דע כי כל מצוה שנתן הקב"ה למשה רבינו ע"ה נתנה לו בפרושה. היה אומר לו מצוה ואחר כך אומר לו פרושה וענינה רמב"ם הקדמה לפ' המשנה

19. וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תָּשִׂים לְפָנֶיהֶם: (רש"י - אמר לו הקב"ה למשה לא תעלה על דעתך לומר אשנה להם הפרק וההלכה ב' או ג' פעמים עד שתהא סדורה צפיהם כמשנתה, ואיני מטריח עממי להציגם טעמי הדבר ופירושו, לכך נאמר אשר תשים לפניכם, כשלחן הערוך ומוכן לאכול לפני האדם):
 שמות כא:א ורש"י

20. כל המצות שניתנו לו למשה בסיני בפירושן ניתנו. שנאמר ואתנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה. תורה זו תורה שבכתב. והמצוה זו פירושה. וצונו לעשות התורה על פי המצוה. ומצוה זו היא הנקראת תורה שבעל פה
 הקדמה ליד החזקה לרמב"ם

(b) Klalim

21. וכאשר מת ע"ה וכבר מסר ליהושע הפירושים שניתנו לו, ועסקו בהם יהושע ואנשי דורו, וכל מה שקבל ממנו הוא או אחד הזקנים אין בו משא ומתן ולא נפלה בו מחלוקת, ומה שלא שמעו מן הנביא ע"ה יש בסעיפיו משא ומתן, ונלמד בו הדין בדרכי העיון בשלש עשרה המדות שניתנו לו בסיני
 הקדמת הרמב"ם למשנה

(c) Peirushim Hamekubalim

(d) Halacha LeMoshe MiSinai

(e) 'Global' Nevuah

C3] According to this resolution, which parts of TSBP did Moshe NOT receive at Sinai!?

- Rabbinic legislation (which started then but mostly came later)
- The derashot which link the halachot with the pesukim
- Halachot derived later through 'drash' and 'sevara'

D] Resolution 2: Moshe did not transmit all the Torah that he received

22. א"ר יצחק כתיב - (דב' ד:ד) ואותי צוה ה. אותי, ו-אותי? נאמר לי דברים שנאמר לכם ונאמר לי דברים שנאמר ביני לבין עצמי
 תלמוד ירושלמי מסכת עבודה זרה פרק ב ה"ז

23. .... מלמד שהראהו הקדוש ברוך הוא למשה דקדוקי תורה ודקדוקי סופרים, ומה שהסופרים עתידין לחדש...

מגילה יט:

24. ... אמרו שהראהו. וזה בדרך ראייה בלבד לא בדרך מסירה כאדם המראה דבר לחבירו לראותו ואינו נותנו לו ...

הקדמה לתוספות יום טוב על המשנה

E] Resolution 3: Moshe received ALL the details at Sinai

25. ונראה כי ישוב המאמרים הוא כי הן אמת שכל דבר תורה נאמר למשה ואין חכם יכול לדעת יותר ממה שידע משה, והגם שתצרף כל דורות ישראל מיום מתן תורה עד שתמלא הארץ דעה, אין חידוש שלא ידעו משה. אבל ההפרש הוא כי משה נתן לו ה' תורה שבכתב ותורה שבעל פה, והנה האדון ב"ה בחכמתו יתברך רשם בתורה שבכתב כל תורה שבעל פה שאמר למשה, אבל לא הודיע למשה כל מה שנתן לו בעל פה היכן הוא רמוז בתורה שבכתב וזו היא עבודת בני ישראל עמלי תורה ללבש ההלכות שנאמרו למשה בסיני והסודות והדרשות כלן יתנו להם מקום בתורה שבכתב. ולזה תמצא באו התנאים וחברו תורת כהנים וספרי וכו' וכל דרושתם בכתובים אינם אלא על פי ההלכות והלבישם בתורת ה' תמימה שבכתב, ואחריהם ועד היום זו היא עבודת הקודש בני תורה לדייק המקראות וליישבם על פי המאמרים שהם תורה שבעל פה. .... ולזה אמרו ז"ל שדרש רבי עקיבא דרשות שלא ידעם משה. אין הכוונה שלא ידע משה עקרן של דברים הלא ממנו הכל אפילו מה שתלמיד ותיק עתיד לחדש, אלא שלא ידע סמיכתם ודיוקם היכן רמוזים בתורה

אור החיים ויקרא יג:לז

26. .... ולעולם חכמי התלמוד וכל שכן חכמי המשנה אפילו דבר קטן לא אמרו מלבם, חוץ מן התקנות שתקנו בהסכמת כולם, כדי לעשות סייג לתורה. ואם לחשך אדם שיש בו ריח אפיקורסות לומר מפני שנחלקו בכמה מקומות לכך אני מסופק בדבריהם, אף אתה הקהה את שיניו והודיעהו שהוא ממרא על פי ביד ושלא נחלקו חז"ל לעולם בעיקר מצוה אלא בתולדותיה, ששמעו עיקרה מרבותיהם ולא שאלום על תולדותיה, מפני שלא שמשו כל צרכן. כיוצא בו לא נחלקו אם מדליקין נר בשבת אם לא. על מה נחלקו? במה מדליקין ובמה אין מדליקין, ולא נחלקו אם חובה לקרות ק"ש ערבית ושחרית או לא. על מה נחלקו? מאימתי קורין את שמע בערבית ומאימתי קורין את שמע בשחרית

הקדמה לספר הקבלה לראב"ד

27. The *Torah Shebichtav* is to the *Torah Shebe'al Peh* in the relation of short notes on a full and extensive lecture on any scientific subject. For the student who has heard the whole lecture, short notes are quite sufficient to bring back afresh to his mind at any time the whole subject of the lecture. For him, a word, an added mark of interrogation or exclamation, a dot, the underlining of a word etc. etc. is often quite sufficient to recall to his mind a whole series of thoughts, a remark etc. For those who had not heard the lecture from the Master, such notes would be completely useless. If they were to try to reconstruct the scientific contents of the lecture literally from such notes, they would of necessity make errors. Words, marks etc. which serve those scholars who had heard the lecture as instructive guiding stars to the wisdom that had been taught and learnt, stare at the uninitiated as unmeaning sphinxes!

Commentary of Rav S. R. Hirsch on Shemot 21:2

- Which is the 'ikar' Torah for Rav Hirsch?
- Is this a chiddush? How would most people see the relationship between TSBP and TSBK

28. **החלק השלישי**, הם הדינים שנלמדו באחת המדות, ובהם נופלת מחלוקת כמו שאמרנו, ונפסק בהם הדין כדעת הרוב לפי הכללים שהקדמנו .... ולא תפול מחלוקת ומשא ומתן אלא בכל מה שלא שמענו בו קבלה .... אבל סברת מי שחשב שגם הדינים שיש בהם מחלוקת קבלה ממשה, ונפלה בהם מחלוקת מחמת טעות בקבלה או שכחה, ושהאחד צודק בקבלתו והשני טעה בקבלתו, או ששכת, או שלא שמע מרבו כל מה שצריך לשמוע ..... הנה זה חי ה' דבר מגונה ומוזר מאד, והוא דבר בלתי נכון ולא מתאים לכללים, וחושד באנשים שמהם קבלנו את התורה, וכל זה בטל. והביא אותם לידי השקפה נפסדת זו מיעוט ידיעת דברי חכמים הנמצאים בתלמוד, לפי שמצאו שהפירוש מקובל ממשה וזה נכון לפי הכללים שהקדמנו, אבל הם לא הבדילו בין הכללים המקובלים והחדושים שנלמדו בדרכי העיון .....

הקדמת הרמב"ם למשנה